

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM MŠ LITVÍNOVSKÁ 490

NÁZEV ŠVP: DÍTĚ SI HRAJE A
POZNÁVÁ SVĚT

TÉMA ŠVP: BAREVNÝ ROK

Motto školy:

„ Ať se co chce, semele, na všechno jdeme vesele “

Vize školy:

Chtěli bychom být školou, ve které se děti, rodiče, i zaměstnanci cítí spokojeně. Školou vytvářející podnětné a bezpečné prostředí pro všechny. Školou, která je otevřená novým myšlenkám a přístupům, dodržující etické a mravní hodnoty.

Filozofie mateřské školy:

Připravit děti na budoucí učení a život. Vštípit jim, že nejdůležitějšími věcmi v životě jsou duševní pohoda, ohleduplnost, zdravé sebevědomí, slušná komunikace s dětmi i dospělými. Podporovat zdravou výživu a vytváření zdravého životního stylu. Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a dětem nadaným poskytnout optimální podmínky pro jejich rozvoj. Vést děti k ohleduplnosti vůči ostatním lidem, zvířatům, přírodě, životnímu prostředí a celé planetě.

Obsah

Identifikační údaje.....	4
Charakteristika školy.....	5
Podmínky vzdělávání.....	6
Věcné a materiální podmínky.....	6
Životospráva.....	7
Psychosociální podmínky.....	7
Organizace.....	7
Řízení mateřské školy.....	8
Personální a pedagogické zajištění.....	9
Spoluúčast rodičů.....	9
Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	10
Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními.....	10
Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními.....	10
Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a s přiznanými podpůrnými opatřeními.....	11
Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	11
Vzdělávání dětí nadaných.....	13
Vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	13
Organizace vzdělávání.....	15
Třídy a jejich charakteristika.....	16
Charakteristika vzdělávacího programu.....	19
Vzdělávací obsah.....	21
Podzimní proměny.....	21
Kouzelná zima.....	26
Voňavé jaro.....	30
Radostné léto.....	35
Dílčí vzdělávací programy a projekty.....	40
Evaluační systém a pedagogická diagnostika.....	41
Oblasti evaluace.....	41
Metody a techniky a časový plán.....	41
Přílohy k ŠVP PV.....	43

Identifikační údaje

a) Název školy

Adresa školy: Mateřská škola Litvínovská 490

b) Údaje o škole

Litvínovská 490/52

Praha 9 190 00

Kontakt: MŠ: 286889241, 739 562 528, ŠJ: 286 88 19 60

ID datové schránky: ar9kc8s

e-mail: [mslitvinovska@volny.cz](mailto:m slitvinovska@volny.cz)

www stránky: mslitvinovska.cz

IČO: 709 20 362

Ředitelka školy: Mgr. Hana Šolcová

Zástupkyně ředitelky MŠ: Romana Špalíčková

Hospodářka: Renata Vitek

c) Zřizovatel

Zřizovatel školy: Městská část Praha 9

Adresa zřizovatele: Sokolovská 324, Praha 9, 19000

Příspěvková organizace od 1. 7. 2001

Příspěvková organizace sdružuje: Mateřskou školu a Školní jídelnu

Zpracovala: Mgr. Hana Šolcová a Mgr. Eliška Zárecká

Dotatky k ŠVP projednány a schváleny pedagogickou radou dne: 11.1.2024

Č.J.26/2024

Charakteristika školy

Mateřská škola Litvínovská 490 byla otevřena v dubnu roku 1968. Jedná se o šestitřídní tří pavilonovou mateřskou školu umístěnou v parku sídliště Prosek, ve vnitrobloku panelových domů. Škola prošla řádnou proměnou a nachází se v blízkosti dopravy MHD a metra Střížkov.

Počet dětí v MŠ je stanoven na 155 dětí a je dočasně navýšen. V provozu je 6 tříd. Jedna třída je určena pro děti dvouleté a ta byla vybudována z OP Praha pól růstu EU. MŠ také čerpá finanční prostředky na Asistenta pedagoga u dvouletých dětí: Registrační číslo projektu: CZ.02.02.XX/00/22_002/0005278

V hospodářském pavilonu najdeme ředitelnu, sborovnu, byt pro zaměstnance, vybavenou kuchyň s vlastní přípravnou jídla.

Ve spolupráci se zřizovatelem se uskutečnila celková rekonstrukce školní kuchyně a hospodářského pavilonu tak, aby byly splněny všechny požadované hygienické normy dle příslušných vyhlášek MZ ČR.

Součástí školy je zahrada s velkým množstvím stromů, šesti zastíněnými pískovišti a velkým množstvím herních prvků pro děti všech věkových skupin. Dětem jsou k dispozici dvě žulová pítka, která si děti samy obsluhují. Na zahradě je dále pódium pro vystupování dětí na různých akcích s rodiči, ale i ke hře. Součástí zahrady je také multifunkční hřiště, dvě mlhoviště, která jsou využívána nejen v teplém období roku, ale i během chladnějších měsíců k řízeným i neřízeným činnostem dětí. Prvky na zahradě procházejí pravidelnou kontrolou, údržbou a dle potřeb i obměnou.

Hygienické a bezpečnostní podmínky jsou plněny dodržováním směrnic. Ty jsou pravidelně kontrolovány a aktualizovány. Pro správný chod mateřské školy slouží zpracované vnitřní směrnice, které řeší bezpečnostní, provozní i pracovní oblasti. Směrnice jsou zaměstnancům k dispozici ve sborovně MŠ. Škola je chráněna bezpečnostním systémem a videotelefony pro zvýšení bezpečnosti dětí. Náš bezpečnostní systém disponuje i vchodovou bezpečnostní mříží. Mříž je nainstalována i u rampy školní kuchyně z důvodu odvětrávání prostor při vaření.

Děti jsou do mateřské školy přijímány ve věku od 2 do zpravidla 6 let. Kapacita školy je stanovena na základě § 23, odst.3 Zákona 561/2004 Sb. Dítě mladší 3 let nemá na přijetí do mateřské školy právní nárok. Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, je předškolní vzdělávání povinné, není-li dále stanoveno jinak.

V třídách jsou děti rozděleny podle věku. O děti pečují 13 pedagogů a 8 provozních pracovníků.

Podmínky vzdělávání

Věcné a materiální podmínky

Třídy školy jsou prostorné, vzdušné a světlé. Vybaveny jsou podle věkových požadavků dětí. Nábytek lze sestavovat podle potřeb dětí i učitelek. Často jsou dětmi využívány hrací koutky. Prostor třídy je rozvržen na části pro využití stolních činností či stravování. Druhá část je využívána na pohybové činnosti a odpočinek. Vybavení tříd pomůckami a hračkami je během roku doplňováno a obnovováno. Všechny třídy jsou nově vybaveny notebooky, tiskárnami a nyní jsou již také všechny třídy připojeny k internetu. V předškolních třídách jsou nainstalovány interaktivní tabule, které mohou využívat i ostatní třídy.

Součástí každé třídy je umývárna, WC, šatna a kuchyňka. Postupně proběhla rekonstrukce dětských WC a umýváren. Všechny šatny a stoly ve třídách jsou vybaveny nábytkem, který odpovídá antropometrickým požadavkům na dětský nábytek. Šatny byly v průběhu let obnoveny.

Ve všech prostorách školy proběhla výměna osvětlení. Byla provedena nová elektroinstalace. Celá MŠ je pravidelně a postupně malována, dle hygienické vyhlášky. Školní jídelna je vybavena podle směrnic EU. Po rekonstrukci je také zahrada školy, kde bylo vybudováno víceúčelové hřiště. Proběhlo přemostění kořenů stromu a úplná rekonstrukce chodníků. Na školní zahradě je dřevěné podium, které slouží k vystoupení dětí a hrám. Pitný režim dětí při pobytu venku zajišťují dvě samoobslužná žulová pítka. Po rekonstrukci jsou všechna pískoviště, která jsou i nově zastíněna. Obě mlhoviště jsou víceúčelová a slouží nejen k osvěžení, ale i celoročním hrám dětí na teplém povrchu. Pro dvouleté děti bylo vybudováno dětské hřiště 4 Soft za přispění zřizovatele Městské části Praha 9 a prodejny Lidl.

Zrekonstruována byla také rampa u hospodářského pavilonu, vchod do ředitelny. Ve třídách jsou postupně obměňována linolea i koberce.

Z bezpečnostních a praktických důvodů je zprůchodnění dvou horních tříd mezi sebou. V budoucnu ze stejných důvodů plánujeme zprůchodnění i spodních tříd.

U MŠ bylo vybudováno i parkoviště pro rodiče a rozšířena parkovací místa pro zaměstnance MŠ.

Nedostatkem MŠ je absence tělocvičny či spacích místností pro děti, které by měly mnoho využití. Dlouhodobým cílem je elektronické otevírání vstupu do areálu školy a zakoupení Magic boxu pro pavilon mladších dětí.

Životospráva

ŠJ připravuje stravu dětem z mateřské školy – dopolední i odpolední svačinu a oběd. Jídelníček je sestavován podle zásad zdravé výživy a v souladu s vyhláškou 107/2005 Sb. o školním stravování. Po celý den je zajištěn pitný režim, ovocné, bylinné a slabé černé čaje a pitná voda i při pobytu na zahradě z píttek. Strava je u nás připravovaná převážně z čerstvých surovin, v konvektomatu. Tento pečicí a parní stroj nám pomáhá vařit a péct s použitím minima tuku. Zeleninu, brambory a mnoho dalších potravin upravujeme v páře, tím uchováme co nejvíce vitamínů.

Děti v MŠ nikdy do jídla nenutíme, ale zkušený tým pedagogů a provozních zaměstnanců děti hravou formou motivuje k získání správných stravovacích a pitných návyků.

Je dodržován spotřební koš, intervaly mezi jednotlivými pokrmy. Dodržujeme čas pro pobyt venku i pro volnou hru, odpočinek či spánek.

Psychosociální podmínky

- Nově příchozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí a personál. Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do stanovených mezí. Ve třídách jsou domluvená pravidla, která jsou tvořena samotnými dětmi a učitelkami.
- Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovnosti, podceňování a zesměšňování jsou nepřípustné.
- Snažíme se odbourat mezi dětmi nezdravé soutěžení a vyzdvihnout toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc. Děti jsou vedeny k samostatnosti a jsou pozitivně motivovány.
- Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití.
- Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života.
- Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora.
- Důvěra mezi učiteli, dětmi i nepedagogickým personálem vede k pohodové atmosféře v MŠ i dobrém klimatu v ní.

Organizace

- Děti nacházejí potřebné zázemí, klid bezpečí i soukromí.
- Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak mají i možnost soukromí při osobní hygieně.
- Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání.
- Aktivity ve třídě jsou organizovány tak, aby děti mohly vyjádřit vlastní iniciativu.

- Formy vzdělávání se v průběhu dne mění, dle aktuálních potřeb a možností se učitelky dětem věnují individuálně, skupinově či frontálně.
- Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby.
- Do denního programu jsou pravidelně zařazovány logopedické chvílky a ranní cvičení.
- Vyváženost řízených činností a spontánních her.
- Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.
- Ve třídách nejsou překračovány stanovené počty dětí.
- Třídy jsou homogenní.

Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny (všichni zaměstnanci mají své kompetence a s nimi i odpovědnost). Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak i ve vnějším prostředí.

Při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení MŠ, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu. Zaměstnanci jsou včas a v dostatečné míře informováni o záležitostech školy. Ředitelka dává zaměstnancům prostor k samostatnému rozhodování a realizaci vlastních nápadů. Ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci. Pravidelně provádí hospitační činnost na základě předem stanovených kritérií (rozbor práce po hospitaci je veden konstruktivně - řeší klady a nedostatky věcně).

Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče. Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby (pedagogové se v průběhu roku pravidelně setkávají na pedagogických radách, vyhodnocují svoji práci, vzájemně konzultují). Ředitelka vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy pedagogického týmu. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, s nejbližší základní školou, popřípadě i jinými organizacemi v místě mateřské školy a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí (ředitelka zajišťuje vnější informační systém pro rodiče a širší veřejnost - webové stránky...). Učitelky s dětmi navštěvují ZŠ a okolí, aby se seznámily s jejím prostředím.

Učitelky projednávají v dostatečném časovém předstihu s rodiči případnou nezralost dítěte k docházce do ZŠ (v případě nezralosti dítěte nabízí MŠ rodičům odbornou pomoc a konzultace s odborníky např. PPP).

Personální a pedagogické zajištění

- Pedagogičtí pracovníci mají předepsanou kvalifikaci, školí se a sebevzdělávají se.
- MŠ nabízí různá školení, kurzy či semináře a poznatky z nich si učitelky pravidelně předávají.
- Pedagogický sbor pracuje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.
- Ředitelka a zástupkyně ředitelky podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů.
- Služby pedagogů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče.
- Pedagogové jednájí, chovají se a pracují profesionálním způsobem.
- Chování dospělých má vliv na celkový vývoj dítěte. Naší snahou je, aby chování a mezilidské vztahy byly slušné, zodpovědné a tolerantní na základě spolupráce.

Spoluúčast rodičů

- Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství.
- Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů (Podzimníček, Halloweenské a podzimní tvoření, Vánoční jarmark, besídky, rozloučení s předškoláky-akce pořádané školou pro děti i rodiče, sponzorské dary účelově i neúčelově určené aj.).
- Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje (třídní schůzky pro přijímané i přijaté děti, web, nástěnky školy, fotky Rajče aj.).
- Pedagogové informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání.
- Po dohodě jsou možné domluvit s ředitelkou nebo učitelkami konzultační hodiny ve třídách (či poskytnutí poradenského servisu).
- Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejich svěřených vnitřních záležitostech. Jednájí s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi.
- MŠ zajímají názory rodičů, snaží se vyhovět jejich požadavkům a pracovat s oprávněnou kritikou (dotazníky pro rodiče).

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. PLPP zpracovává škola samostatně, IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ.

Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními má učitel na zřeteli, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem je plné zapojení těchto dětí a maximální využití jejich vzdělávacího potenciálu s ohledem na individuální možnosti a schopnosti. Při tvorbě PLPP a IVP je učitel konzultuje s kolegy, s vedením, radí se a vždy spolu učitelky na třídě při jeho psaní plně spolupracují.

Při jeho realizaci tj. při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami učitel zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření.

System péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními

Vyhodnocení PLPP a IVP učitel provádí průběžně, dle aktuálních potřeb dítěte/děti jej upravuje/doplňuje. Komplexnější vyhodnocení učitel provádí v pololetí a na konci školního roku. Vyhodnocení konzultuje se zákonnými zástupci dítěte.

Podpůrná opatření prvního stupně zavádíme, pokud z pozorování dítěte při práci a při hře vyplývá, že má problémy např. s motorickou obratností, špatnou koncentrací, s úchopem pomůcek, s rozvojem řeči aj. Při práci s ním respektujeme tempo dítěte atd. Záměrem je vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními, pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Mateřská škola připravuje pro konkrétní záměry plán pedagogické podpory, kde jsou nastavena pravidla častějšího vyhodnocování pokroků, poskytování motivující zpětné vazby, vždy s přihlédnutím k věku dítěte a k možným omezením.

Organizace výuky zohledňuje postavení dítěte ve skupině. Ve vztahu k jeho specifickým potřebám se činnosti střídají nebo se naopak postupy fixují a vytvářejí se pevné struktury potřebné k utváření vědomostí a dovedností.

Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí.

Učitel zajišťuje tyto podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí a měl by být vzdělán v oblasti speciální pedagogiky.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka.

Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání. V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

Před samotným nástupem dítěte do mateřské školy je nezbytné:

- naplánovat systém komunikace s rodiči dítěte - připravit pomůcky pro zkvalitnění výuky
- připravit dětský kolektiv na nástup cizince do jejich skupiny
- revidovat Školní vzdělávací program (například začlenění svátků rodné země cizince, poznávání kultury, zajímavostí rodné země dítěte
- zcela ideálně by toto mělo být začleněno v každém Školním vzdělávacím programu)
- informovat rodiče ostatních dětí, že do školy, třídy dochází děti cizinců, jiných etnik, děti se speciálními vzdělávacími potřebami (formou nástěnek, vývěsek, na webových stránkách školy, osobně na třídních schůzkách...)

Pravidla komunikace s rodiči dětí s odlišným mateřským jazykem:

- používat krátké věty, hesla - místo telefonování raději posílat SMS
  - lepší než slova pozítří, včera, apod., používat přesný datum
  - popisovat místa přesně, např. adresou
  - nepoužívat slova po poledni, ale přesné časy
  - vymezit čas příchodu i odchodu a trvat na dodržování pravidel
  - používat celé názvy, nejlépe v 1. pádě
  - jména používat v 1. pádě - při psaní používat tiskací písmena
  - psací jsou většinou pro cizince nečitelná
  - informace psát strukturovaně
  - všechny důležité informace je lépe dát v písemné formě s sebou domů (patří sem i informace pro rodiče o dítěti ve chvíli, kdy dítě vyzvedává např. chůva) Má naše škola dostatečné materiální vybavení?
  - ostatečný výběr pomůcek a hraček ve třídě pro dítě s OMJ
  - dětská literatura v mateřském jazyce dítěte
  - dětská národní literatura s obrázky (pohádky, tradiční příběhy...), která je typická pro danou kulturu
  - finanční možnosti školy k nákupu speciálních pomůcek pro dítě
-
- Individuální výuka pro předškolní děti s OMJ bude probíhat v dopoledních hodinách, 2x týdně 30min s paní učitelkou MŠ.

Příprava na vstup do ZŠ:

- Sledujeme postupně vývoj všech dětí, ale snažíme se i o individuální přístup
- Diagnostika dětí: viz. Plán evaluace
- Poradenská činnost pro rodiče ve spolupráci s OPPP – doporučení her a činností, které mohou rodiče s dětmi dělat doma, přednášky psychologa z OPPP Praha 9
- Sledování rozvoje dětí s OŠD – plánovaná práce s těmito dětmi, procvičování výchovných okruhů, které činí dětem obtíže (paměť, pozornost, grafomotorická cvičení apod.)
- IVP zpracované učitelkami v příslušných třídách
- Doporučení vyšetření dětí logopedem

Vzdělávání dětí nadaných

V předškolním věku dítě prochází obdobím nerovnoměrného a skokového vývoje, mnohdy je těžké odlišit při identifikaci nadání dítěte od akcelerovaného vývoje v určité oblasti. Dítě, které vykazuje známky nadání, musí být dále podporováno.

Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Vytváří se pro ně PLPP a různá podpurná opatření (těžší varianty pomůcek apod.) podle individuálních potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí a jistoty, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.

V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Ve třídě s věkově homogenním uspořádáním pro dvouleté děti je použito více zavřených, dostatečně zabezpečených skříněk k ukládání hraček a pomůcek než ve třídě s věkově heterogenním uspořádáním. Tím je zajištěna bezpečnost dětí a předkládání přiměřeného množství podnětů pro tyto děti a je dána možnost vybavení pravidelně obměňovat.

Ve věkově heterogenní třídě jsou pro zajištění bezpečnosti jiným způsobem zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.

Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku či možnosti prostoru pro samotu.

Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte. Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.

Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, čas stravování, dostatečný odpočinek).

Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.

Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

Otevření třídy pro 2-3leté děti proběhlo v lednu 2018 a veškeré podmínky vycházejí z informačního materiálu ke vzdělávání dětí od dvou do tří let (MŠMT), který je také přílohou tohoto dokumentu.

Organizace vzdělávání

Provoz mateřské školy je hrazen z příspěvků MŠMT, obce a rodiči - placením školného. Vybavení hračkami, didaktickými a výtvarnými pomůckami, náčiním, materiály a doplňky. Neustále dochází k obnovování a průběžnému doplňování tohoto vybavení. Hračky a didaktické pomůcky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát, pracovat s nimi i je zpět uložit.

Ve třídách je dětem poskytnut dostatek výtvarného materiálu i pomůcek, dostupná je i literatura pro děti. Dostatek prostoru je věnován uchovávání i vystavování dětských prací. Interiér třídy, herny i šatny je obměňován dle toho, co děti prožívají a jakým tématům se věnují.

Kritéria pro přijímání dětí do MŠ (viz školní řád):

- Do mateřské školy jsou přijímány děti ve věku od 2 do zpravidla 6 let.
- Předškolní vzdělávání je povinné pro děti, které dosáhly k 1.9. školního roku 5.let.
- Přijímání dětí do mateřské školy se provádí formou zápisu k předškolnímu vzdělávání.
- Termín a místo zápisu stanoví ředitel mateřské školy po dohodě se zřizovatelem (od 2. května do 16. května) a zveřejní je způsobem na obvyklém místě (informační plakáty, webové stránky školy).
- Ředitel školy stanoví pro zápis dětí do mateřské školy kritéria, která jsou zveřejněna současně se zveřejněním termínu a místem zápisu. Kritéria pro přijetí jsou každoročně aktualizována.
- Přijetí či nepřijetí dítěte do MŠ jsou zákonní zástupci informováni ve správním řízení.
- Rozhodnutí o přijetí jsou zveřejňována na webových stránkách školy a na přístupném místě školy, pod registračními čísly, nejdéle do 30 dnů od zahájení zápisu. Rozhodnutí jsou tímto považována za doručena.
- K předškolnímu vzdělávání může být dítě přijato i v průběhu školního roku.
- Ředitelka školy může přijmout pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci. Tato informace bude potvrzená ošetřujícím lékařem na evidenčním listu.
- K předškolnímu vzdělávání se přijímají děti, které jsou státními občany ČR nebo se státní příslušností jiného členského státu Evropské unie. K předškolnímu vzdělávání se přijímají také děti, které nejsou státními občany ČR ani jiného členského státu Evropské unie, pokud pobývají na území ČR oprávněně podle § 20 zákona (doklad o oprávněnosti pobytu dítěte na území ČR je zákonný zástupce dítěte povinen předložit při zápisu dítěte do MŠ.).
- Do mateřské školy mohou být přijaty děti se speciálními vzdělávacími potřebami. K posouzení podmínek pro přijetí dětí se zdravotním postižením je nutné písemné vyjádření školského poradenského zařízení, popřípadě také registrujícího lékaře.
- Po vyrozumění ředitelkou školy se zákonní zástupci přijatých dětí dostaví do MŠ na informační schůzku a dostanou informace o provozu MŠ.

Třídy a jejich charakteristika

- V MŠ je v současné době 6 tříd. 1 třída pro děti, které dosáhnou v době od 1.9 do 31.8. následujícího roku tří let. 2 třídy pro děti 3- 4,5 leté. 1 třída dětí 4-5 leté a 2 třídy předškolních dětí. Třídy jsou převážně homogenní.
- Ráno se děti scházejí od 6:45 hodin ve spodních třídách jednotlivých pavilonů. Odpoledne se rozcházejí v daných třídách a od 16:45 se zbylé děti schází ve třídě kořátek.

Organizace dne v MŠ

- **6:45–8:30 hod.:** scházení dětí, spontánní zájmové aktivity
- **8:30 – 10:00 hod.:** komunitní kruh, pohybové aktivity, hygiena, svačina, hlavní vzdělávací činnost (individuální, skupinová i frontální)
- **10:00–11:45 hod.:** pobyt venku
- **11:45–12:45 hod.:** hygiena, oběd, příprava na odpolední odpočinek
- **12:45–14:15 hod.:** odpočinek dětí dle jejich individuální potřeby, klidové aktivity
- **14:15–14:45 hod.:** hygiena, protažení těla (pohybové aktivity)
- **14:45-15:00** svačina
- **15:00–17:15 hod.:** spontánní a skupinové hry dětí, pokračování v započatých dopoledních aktivitách, individuální plánované činnosti (jedna třída je v odpoledních hodinách vyčleněna na zájmové aktivity dětí)

Příchod dětí do MŠ

- Děti přicházejí do mateřské školy průběžně od 6.45 do 8.30 hod. Podle dohody s rodiči a potřeb dítěte je možné příchod dětí individuálně domluvit s učitelkami. Dítě si přebírá od rodičů učitelka.

Ranní hry

- Během příchodu si děti hrají kolektivně nebo individuálně podle svého přání. Učitelka nabízí dětem hru a motivuje je, věnuje se individuální práci s dětmi

Ranní kruh

- V ranním kruhu se všichni pozdravíme a seznámíme se s tématem a programem dne, který nás čeká (dle ŠVP a TVP). Vyprávíme si zážitky a prožitky, své pocity, sdílení emocí aj.

Ranní cvičení

- Před dopolední svačinou nabízíme dětem ranní cvičení v oblasti zdravotního cvičení, základům tělesné výchovy, hudebně pohybové výchovy, gymnastiky, atletiky, jogy aj. Zaměřujeme se na rozvoj základních pohybových schopností (koordinačních i kondičních) i rozvoji pohybových dovedností.

Dopolední svačina

- Při dopolední svačině se děti učí sebeobsluže a čistotě stolování a hygienickým návykům před a po jídle.

Řízená výchovná činnost

- Při řízené dopolední činnosti učitelka pracuje s dětmi podle ŠVP+TVP, který je rozdělen do integrovaných bloků a do podtémat, které si učitelky předem plánují a připravují. Doba řízených činností se přizpůsobuje koncentraci, pozornosti a zájmu dětí i aktuálnímu klimatu ve třídě.

Pobyt venku

- Před pobytem venku se děti snaží samostatně obléknout. Mladším dětem pomáhají při oblékání paní učitelky společně s provozními pracovníky. Pobyt venku je každodenní, jeho doba je individuální podle stavu počasí a rozhoduje o něm učitelka podle momentální situace. V případě velmi nepříznivého počasí, inverzního počasí nebo mrazu -10 °C a více může být doba pobytu zkrácena nebo zcela zrušena. Naopak při velmi příznivém počasí se doba pobytu venku může prodloužit.

Oběd

- Doba oběda je stanovena od 11:45 hod, naší snahou je dodržovat intervaly mezi jídly 3 hod. Děti si osvojují hygienické a sebe obslužné návyky a kulturu stolování.

Odchod dětí z MŠ

- Děti, které nezůstávají na odpolední odpočinek, odcházejí po obědě s rodiči domů.

Odpočinek a spánek

- V denním režimu je respektována individuální potřeba spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Před odpočinkem si děti vyslechnou pohádku. Děti starší, s menší potřebou spánku, pouze odpočívají. Ostatním dětem je dán dostatek času, aby si odpočinuly dle individuální potřeby. Děti nejsou do spánku nuceny.
- Předškolní děti vstávají dříve a jsou jim nabízeny klidové činnosti vedené učitelkou.

Odpolední svačina

- Děti se učí sebeobsluze, čistotě při stolování a hygienickým návykům před a po jídle.

Odpolední hry, příchod rodičů a rozcházení domů

- Učitelka přizpůsobuje odpolední hry svému záměru, při vhodném počasí jsou odpolední hry přeneseny na školní zahradu.

Povinné předškolní vzdělávání

- Dle školského zákona je pro děti, které do 31. srpna daného roku dosáhnou věku pěti let, od 1. září předškolní vzdělávání povinné.
- Povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech po dobu 4 souvislých hodin denně, začátek vzdělávání je stanoven od 8:30hod. do 12:30hod.

- Povinnost předškolního vzdělávání není dána ve dnech, které připadají na období školních prázdnin.
- Povinné předškolní vzdělávání trvá i ve školním roce, pro který byl dítěti povolen odklad povinné školní docházky a je ukončeno až začátkem plnění povinné školní docházky.
- Povinné předškolní vzdělávání je poskytováno bezplatně.

Omlouvání neúčasti dětí ve vzdělávání v posledním ročníku předškolního vzdělávání

Předem známá absence

- Alespoň 3 dny před plánovanou absencí z důvodu např. rekreačního pobytu, návštěvy příbuzných, ozdravného pobytu, z rodinných důvodů, apod. zákonní zástupci dítěte podají škole žádost o uvolnění ze vzdělávání e-mailem nebo papírovou formou.
- V této žádosti uvedou datum, důvod a rozsah plánované absence.
- Uvolňování dětí ze vzdělávání rozhoduje ředitelka školy.

Nenadálá absence

- Nejpozději do 3 dnů po zahájení nenadálé absence oznámí zákonní zástupci dítěte škole - mailem důvod absence.
- Dokladem prokazujícím důvody nepřítomnosti dítěte je prosté písemné vyjádření zákonných zástupců doručené škole e-mailem nebo papírovou formou, případně mohou zákonní zástupci doložit nepřítomnost dítěte potvrzením lékaře.
- Zákonný zástupce dítěte, který bude plnit povinnost předškolního vzdělávání individuálním vzděláváním dítěte, je povinen oznámit tuto skutečnost řediteli spádové mateřské školy.
- Oznámení je povinen učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku, kterým začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte.
- Ředitel mateřské školy předá zákonnému zástupci dítěte přehled oblastí, v nichž má být dítě vzděláváno. (RVP PV a konkretizované očekávané výstupy, Desatero pro rodiče, www.msmt.cz/vzdelavani Školní vzdělávací program MŠ Litvínovská 490, www.mslitvinovska.cz).
- K ověření očekávaných výstupů je doporučeno donést veškeré materiály prokazující vzdělávání dítěte – výkresy, pracovní listy, výrobky, fotografie, atd.
- Termín ověření je stanoven na první středu v měsíci listopadu v ředitelně MŠ. Náhradní termín je stanoven na poslední středu v měsíci listopadu. Přesný čas zákonný zástupce dohodne s ředitelkou školy.
- Zákonný zástupce dítěte je povinen zajistit účast dítěte u ověření Ředitel mateřské školy ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu.

Charakteristika vzdělávacího programu

ŠVP byl vytvořen v souladu a podle požadavků Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Zaměření a cíle školy

Posláním naší školy je dovést každé dítě k maximálnímu rozvoji fyzické, psychické a sociální samostatnosti, naučit ho základním schopnostem a dovednostem důležitým pro další život. Děti v dnešní době obklopuje rychlý technický rozvoj, tržní hospodářství, změny sociální, politické i společenské, a proto je třeba, aby z nich vyrostli lidé, kteří se nebojí řešit problémy.

Snažíme se, aby naše vzdělávání bylo založeno na zásadách:

- zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivce
- vzájemné úcty a respektu
- osvojování si základních pravidel chování
- zdokonalování procesu vzdělávání
- snažit se hledat řešení, která by měla povzbuzující motiv pro pedagogy, děti i rodiče

Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Naším cílem je plnit cíle předškolního vzdělávání obsažené ve školském zákoně:

- podporovat rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku
- podílet se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji
- rozvíjet u dítěte jeho schopnost učení
- vážit si lidí a hodnot, které vytvářejí
- napomáhat vyrovnávat nerovnoměrnost vývoje dětí před vstupem do základní školy

Aby pedagog mohl úspěšně naplnit cíle předškolního vzdělávání, nemůže v praxi opomíjet tyto skutečnosti: Nejdůležitějším činitelem vzdělávání jsou děti, jejich potřeby a prožitky.

Principy, které děti potřebují:

- dospělé, kteří jsou pravdiví
- pravidla, která jim dávají smysl
- úctu, aby si mohly vážit samy sebe
- lásku, aby o ní věděly

Kompetence:

- způsob dělat věci samostatně
- prožívat si vlastní emoce
- rozhodovat o svých potřebách
- volit si činnosti, které děti zajímají-dítě má právo přijmout či odmítnout nebo si vybrat jinou činnost
- dodržovat pravidla, která se vytváří ve spolupráci s dospělými
- nést důsledky svých činů
- mít svůj vlastní názor a sdělit ho
- laskavého a spravedlivého učitele

Oblasti předškolního vzdělávání:

- Dítě a jeho tělo
- Dítě a jeho psychika
- Dítě a ten druhý
- Dítě a společnost
- Dítě a svět

Klíčové kompetence:

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence činnostní a občanské

Jednotlivé oblasti jsou propojeny, vzájemně se ovlivňují a vytvářejí funkční celek. Obsah jednotlivých oblastí se prolíná, prostupuje a vzájemně se podmiňuje.

Při tematickém plánování a přípravě dlouhodobých projektů pro celou třídu dbáme na to, aby vybrané hry a činnosti rozvíjely všechny typy inteligencí.

Vzdělávací obsah

Téma školního vzdělávacího programu je: Barevný rok. Je členěn celkem do čtyř integrovaných bloků, které jsou časově řazeny podle ročních období. Jak již z názvu vyplývá, tak jsou tyto integrované bloky barevně rozděleny (Podzimní proměny-červeně, Kouzelná zima-modře, Voňavé jaro-zeleně, Radostné léto-žlutě) pro snadnější orientaci v textu čtenáři/čtenářům.

- **Podzimní proměny**
- **Kouzelná zima**
- **Voňavé jaro**
- **Radostné léto**

Podzimní proměny

Charakteristika integrovaného bloku

- Při společných činnostech a poznávání podzimu usnadnit novým dětem, ale i rodičům vstup do MŠ, seznámit se s novým prostředím školky, třídy a s novými kamarády.

Kompetence, které chceme získat:

- **K učení** -pozoruje, zkoumá, orientuje se v řádu a dění, ve kterém žije, má poznatky o přírodě, která dítě obklopuje, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů
- **K řešení problémů**-řeší problémy, na které stačí-známé a opakující se, řeší je na základě bezprostřední zkušenosti formou pokusů a omylů, nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch ale i za snahu.
- **Komunikativní**-ovládá řeč, samostatně vyjadřuje své sdělení, otázky, dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky/výtvarnými, hudebními .../
- **Sociální a personální**-uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky, dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, napodobuje modely prosociálního chování, které nachází ve svém okolí, chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování se nevyplácí, že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou
- **Činnostní a občanské**-zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá, spoluutváří pravidla společenského společného soužití mezi vrstevníky, dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých

Hlavním rámcovým cílem je rozvoj dítěte, jeho poznávání a získávání osobních postojů.

Vzdělávací oblasti:

1. Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle:

- uvědomění si vlastního těla
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Očekávané výstupy:

- zachovávat správné držení těla
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu
- v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu

2. Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

Dílčí vzdělávací cíl

- rozvíjení řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vyjádření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

Očekávané výstupy:

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- domluvit se slovy i gesty
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu)

Poznávací funkce

Dílčí vzdělávací cíl

- rozvíjení tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)

Očekávané výstupy:

- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, všímat si nového, změněného
- záměrně se soustředit a udržet pozornost
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit

Sebepojetí, city, vůle

Dílčí vzdělávací cíl

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)

Očekávané výstupy:

- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomit si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování

3. Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle:

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

Očekávané výstupy:

- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- navazovat kontakty s dospělým, které mu je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho

4. Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle:

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

Očekávané výstupy:

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody

5) Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle:

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Očekávané výstupy:

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

Vzdělávací nabídka:

- TV chvilky- změny poloh a pohybů těla na místě, lokomoční pohybové činnosti
- Skupinové práce-manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- Didaktické hry-smyslové a psychomotorické hry
- Řízené činnosti-hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- odpočinek-pobyt venku-činnosti relaxační a odpočinkové,
- konstruktivní a grafické činnosti
- aktivity podporující sblížení dětí
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) - mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem,
- aktivity přibližující dítěti svět /divadelních a filmových představení, seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí/
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- praktické užívání hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)

Kouzelná zima

Charakteristika integrovaného bloku

- Poznávání tradic v předvánočním čase a prožívání radosti z Vánoc. Seznámit děti a vzbudit zájem nejen o naši zemi, ale i o celý svět okolo něho. Vzbudit v dětech přirozenou představivost.

Kompetence, které chceme získat:

- **K učení** -dítě soustředěně pozoruje a zkoumá, všímá si souvislostí, užívá jednoduchých pojmů, znaků a symbolů. Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení. Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody, techniky apod. Klade otázky a hledá na ně odpovědi, chce porozumět jevům a dějům, které kolem sebe vidí.
- **K řešení problémů**- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, známé situace se snaží řešit samostatně, náročnější s dopomocí dospělého. Řeší problémy spontánně, postupuje cestou pokusu a omylu, nebojí se chybovat, rozlišuje funkční a nefunkční řešení, rozlišuje správnost volby.
- **Komunikativní**-ovládá řeč, samostatně vyjadřuje své myšlenky, rozumí slyšenému, vede smysluplný dialog a reaguje na podněty. Sděluje své prožitky, pocity a nálady různými prostředky.
- **Sociální a personální**-dítě samostatně rozhoduje o svých činnostech, napodobuje modely sociálního chování, uvědomuje si, že za své chování nese důsledky. Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, vyjednávat, přijímat kompromisy, chovat se obezřetně při setkání
- s cizími lidmi, respektovat dohodnutá a pochopená pravidla. Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým,
- **Činností a občanské**-má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami i co je v rozporu a snaží se podle toho chovat.
- Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, že se svým chováním na něm podílí, dbá na osobní zdraví a bezpečí své i druhých.
- Hlavním rámcovým cílem rozvoj dítěte, jeho učení a poznávání.

Vzdělávací oblasti:

1. Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti jemné i hrubé motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

Očekávané výstupy:

- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)

2. Dítě a jeho psychika

a) Jazyk a řeč

Dílčí vzdělávací cíl

- rozvíjení komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu

Očekávané výstupy:

- formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumím)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- utvořit jednoduchý rým

Poznávací funkce

Dílčí vzdělávací cíl

- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování.)

Očekávané výstupy:

- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí

Sebepojetí, city, vůle

Dílčí vzdělávací cíl

- získávání relativní citové samostatnosti, rozvoj schopnosti sebeovládání

Očekávané výstupy:

- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci “ne“ v situacích, které to vyžadují, odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech
- uvědomovat si své možnosti i limity
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného

3. Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle:

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- rozvoj kooperativních dovedností

Očekávané výstupy:

- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

4. Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle:

- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

Očekávané výstupy:

- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí

5. Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle:

- poznávání jiných kultur
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Očekávané výstupy:

- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) • všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

Vzdělávací nabídka:

- TV chvilky- změny poloh a pohybů těla na místě, lokomoční pohybové činnosti
- Skupinové práce-manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji,
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- Didaktické hry-smyslové a psychomotorické hry
- Řízené činnosti-hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy
- odpočinek-činnosti relaxační a odpočinkové
- komentování zážitků, samostatný slovní projev na určité téma
- konstruktivní a grafické činnosti
- besídka-přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- ŘČ-motivovaná manipulace s předměty, zkoumání vlastností, výroba dárků, experimenty s materiálem
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy
- RK - časové pojmy a vztahy související s denním řádem
- besídky-příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání, cvičení organizačních dovedností
- estetické a tvůrčí aktivity (výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)

- aktivity podporující sblížení dětí
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, podílení se na jejich tvorbě
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) - mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem)
- aktivity přibližující dítěti svět divadelních a filmových představení, seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí
- „Vánoční zvyky“
- sledování událostí a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé (Vánoční zpívání, besídky)
- poučení o možných nebezpečných situacích (oheň od svíček)
- praktické užívání hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)

Voňavé jaro

Charakteristika integrovaného bloku

- Období velkých změn v přírodě, poznávání vztahů ve zvířecím světě, navazování kladných postojů k přírodě a k tradicím, období kdy se dá dětem umožnit práce s rozmanitými přírodními materiály

Kompetence, které chceme získat:

- **K učení-** dítě má elementární poznatky o světě lidí, kultury, techniky i přírody.
- **K řešení problémů-** všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem.

- **Komunikativní-** dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává
- **Sociální a personální-** je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- **Činností a občanské-** ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
-
- Hlavním rámcovým cílem je vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat.

Vzdělávací oblasti:

1. Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti

Očekávané výstupy:

- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy.

2. Dítě a jeho psychika

a) Jazyk a řeč

Dílčí vzdělávací cíl

- osvojování si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Očekávaný výstup:

- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci

Poznávací funkce

Dílčí vzdělávací cíl

- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení

Očekávané výstupy:

- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, za, pod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, zítra, ráno, večer, jaro, léto ...) orientovat se v prostoru i v rovině
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si je zapamatovat a vybavit

Sebepojetí, city, vůle

Dílčí vzdělávací cíl

- rozvíjet schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

Očekávané výstupy:

- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- zorganizovat hru
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, strach, smutek...)

3. Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle:

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Očekávané výstupy:

- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

4. Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle:

- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

Očekávané výstupy:

- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.

5. Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Očekávané výstupy:

- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí.
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

Vzdělávací nabídka:

- TV chvilky- změny poloh a pohybů těla na místě lokomoční pohybové činnosti
- Skupinové práce-manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- didaktické hry-smyslové a psychomotorické hry, řízené činnosti-hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti
- odpočinek-pobyť venku-činnosti relaxační a odpočinkové
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, společné diskuse, rozhovory
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování divadelních pohádek
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen, prohlížení a „čtení“ knížek
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty, smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti
- námětové hry a činnosti, hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, atd.)
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách, společná setkávání, naslouchání druhému
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování

- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- aktivity přibližující dítěti mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé (Masopust aj.).
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě
- využívání encyklopedií a dalších médií, kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí).

Radostné léto

Charakteristika integrovaného bloku

- V letním období se zaměřit na prohlubování vztahu MŠ a rodiny, dobře znát místo, kde žijeme a při výletech poznávat místa nová. Společně si užít letní radovánky a vesele se rozloučit se školním rokem.

Kompetence, které chceme získat:

- **K učení** - má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- **K řešení problémů** – nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- **Komunikativní**-průběžně rozšiřuje svoji slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci
- **Sociální a personální**-je schopno chápat, že lidé jsou různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnosti
- **Činností a občanské** -odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se okolnostem
- Hlavním rámcovým cílem osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.

Vzdělávací oblasti:

1. Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle:

- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Očekávané výstupy:

- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami.

2. Dítě a jeho psychika

a) Jazyk a řeč

Dílčí vzdělávací cíl

- rozvíjení komunikačních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu

Očekávané výstupy:

- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice
- poznat napsané své jméno
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film

Poznávací funkce

Dílčí vzdělávací cíl

- vytváření si základů pro práci s informacemi

Očekávaný výstup:

- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat nápady
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným problémům

- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, či dramatických), i ve slovních výpovědích k nim

Sebepojetí, city, vůle

Dílčí vzdělávací cíl

- rozvíjení a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání, získávání schopnosti záměrně řídit svoje chování

Očekávané výstupy:

- prožívat a dětským způsobem projevodit, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své
- afektivní chování
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby...)

3. Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle

- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Očekávané výstupy:

- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

4. Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle:

- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevodit
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Očekávané výstupy:

- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)

- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)

5. Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle:

- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Očekávané výstupy:

- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Vzdělávací nabídka:

- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- hry-smyslové a psychomotorické hry
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebe obslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrožících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí, hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- společné diskuse, rozhovory, artikulační cvičení, sluchové hry, hádanky a hry se slovy
- grafické napodobování symbolů a tvarů, hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině

- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství)
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty, smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové, a sluchové paměti, koncentrace pozornosti
- cvičení organizačních dovedností
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření-na dopravu aj.
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- hry a situace, kde se dítě učí chránit a bezpečí své i druhých-Dopravní hřiště
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování, realizace společných zábav a slavností (Mezinárodní Den Děti aj.).
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická.)
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic)
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji)
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, sledování rozmanitostí a změn v přírodě práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- pracovní činnosti, pěstitelské zaměřené na péči o školní prostředí, školní zahradu.

Dílčí vzdělávací programy a projekty

- Projekt -Hravá angličtina do školek
- Celé Česko čte dětem
- Koukají na nás správně-screeningové vyšetření zraku (Prima Vizus)
- Environmentální projekty
- Multikulturní projekty
- Divadelní představení
- Výlety (do blízkého i vzdálenějšího okolí, polodenní i celodenní na konci školního roku)
- Akce zaměřené na spolupráci s rodinami dětí (Podzimníček, Halloween, Vánoční zpívání a Jarmark, Rozloučení s předškoláky aj.).
- Návštěvy knihovny
- Prodejní výstavky knih a hraček (nabídka pro rodiče)
- Mikulášská nadílka
- Besídka ke „Dni rodiny“
- Karneval
- Oslava MDD v ZŠ
- Rozloučení s předškoláky
- Návštěva ZŠ (prohlídka ZŠ, tvoření aj.).
- Účast na celostátních i oblastních výtvarných soutěžích
- Sběr textilu
- Sportovní dny
- Sběr drobného elektroodpadu Zelená škola
- Noc ve školce
- Polytechnická výchova pro předškolní děti
- Návštěva ZUŠ s programem
- Přednáška od Policie ČR - prevence, ukázky práce
- Plavání předškolních dětí – Bazén Šutka, Praha 8
- Koncerty (od Prahy 9) a hudební programy ve školce
- Aktivity při pobytu venku na daný školní rok
- Medvídkova nemocnice – vzdělávací projekt studentů medicíny

Evaluační systém a pedagogická diagnostika

Pro rozvoj naší mateřské školy je nutné systematicky hodnotit jednotlivé oblasti, které mají přímou souvislost s předškolním vzděláváním. Autoevaluace nám poskytuje zpětnou vazbu ke korekci vlastní činnosti a současně slouží jako východisko pro další práci. Autoevaluaci provádíme systematicky, komplexně, pravidelně a podle předem připraveného plánu. Máme pro to vytvořen vlastní systém autoevaluace a pravidla hodnocení. Jako celek ho učitelé mohou postupem času upravovat a měnit tak, aby byl skutečně vyhovující a funkční.

Oblasti evaluace

- povinná pedagogická dokumentace,
- přehled výchovné práce (např.: způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání (zpracování a realizace integrovaných bloků),
- přímá i nepřímá práce pedagogů (včetně jejich sebereflexe),
- výsledky vzdělávání (pedagogická diagnostika),
- analýzy plánů,
- školní vzdělávací program (soulad ŠVP a TVP s RVP PV, plnění cílů ŠVP-TVP aj.),
- hospitační záznamy,
- protokoly a záznamy o provedených kontrolách a inspekční zprávy,
- kvalitu podmínek vzdělávání v kontextu RVP PV,
- schůzky s rodiči, školní akce.

Do hodnocení podmínek vzdělávání jsou zapojeni všichni zaměstnanci školy, rodiče i partneři školy. Provádí se:

na úrovni školy:

- podmínky ke vzdělávání
- materiálně-technické podmínky vzdělávání
- finanční podmínky vzdělávání

na úrovni třídy:

- průběh vzdělávání
- organizace výchovně vzdělávacího procesu (vůči dětem)
- plánování a příprava výuky
- výchovně vzdělávací metody a formy
- spolupráce školy s rodiči
- výsledky vzdělávání

Metody a techniky a časový plán

Pedagogická diagnostika:

- Pedagogickou diagnostiku provádíme průběžně a systematicky, za využití metod a nástrojů pedagogické diagnostiky – učitelé sledují a dokumentují rozvoj a osobní vzdělávací pokroky, úspěchy i nezdary u dětí. Individuální hodnocení má zvláštní

význam i pro počáteční sebehodnocení dítěte. S dítětem o pokrocích, kterých dosahuje, vhodným způsobem hovoříme. Neméně důležité je u dítěte včas zachytit případné problémy a vyvodit odborně podložené závěry pro jejich eliminaci a další rozvoj dítěte. Podle potřeby je nezbytné intervenovat odbornou pomocí. Pro dlouhodobé a systematické sledování dětí jsme si vytvořily vlastní systém hodnocení pro výsledky vzdělávání u dětí.

- Učitelé pracují s pedagogickými diagnostikami průběžně a dvakrát ročně zapisujeme komplexně pokroky dětí do připravených tabulek/ archů. Dále jsou také součástí pedagogické diagnostiky práce dětí (kresba lidské postavy, kresba rodiny aj.). Systém je pro nás přehledný, smysluplný a účelný. Učitelé se cíleně vzdělávají v oblasti diagnostiky a hodnocení v rámci DVPP.

Pedagogická evaluace:

- Hodnocení integrovaného bloku provádíme bezprostředně po jeho skončení do předem připraveného archu (tedy čtyřikrát ročně a s výsledky třídní učitelky seznamují ostatní pedagogy na pedagogické radě).
- Dále také každá třída píše dvakrát ročně podrobnější a komplexní hodnocení třídy (v pololetí a na konci školního roku).
- Zamýšlíme se nad tím, zda a jak byl vytyčený specifický cíl naplněn a jaké další cíle byly sledovány. Vyhodnocujeme získané kompetence, posuzujeme výsledky vzdělávání aj. Podle získaných výsledků můžeme dál plánovat tematické celky, jejich části upravovat, obměňovat, obohacovat o nové náměty, hledat nové prostředky činnosti.
- Dále učitelky píší několikrát ročně sebereflexi učitele (co se vydařilo, nevydařilo, sebevzdělávání aj.) a na konci školního roku píší komplexní autoevaluaci (zhodnocení celého školního roku). Dále také pedagogové evaluují školení, na které dochází v průběhu celého školního roku.
- Pedagogická evaluace poskytuje škole zpětnou vazbu ke korekci vlastní činnosti a současně slouží jako východisko pro další práci.

Přílohy k ŠVP PV

- Školní řád
- Informační materiál ke vzdělávání dětí od 2 do 3 let (MŠMT)
- Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání (Národní pedagogický institut České republiky)
- Multikulturní projekty
- Environmentální projekty

Změny k ŠVP 2018 byly projednány na pedagogické radě dne: 11.1.2024

Platnost od 22.1.2024 do doby další aktualizace